

اولین بررسی بیولوژی گل زیتون در استان گلستان

سوننا حسین آوا و اسماعیل سیفی

مرکز تحقیقات کشاورزی گلستان

بطور کلی برای تربیت درختان میوه و تولید محصول اقتصادی شرایط اقلیمی بررسی بیولوژی گل ضروری است. در سالهای ۱۳۷۷ و ۱۳۷۸ در باغ زیتون ایستگاه تحقیقات کشاورزی هاشم آباد در مورد ۱۵ رقم به نامهای A1, B1, B3, C2, C3, D3, E1, E2, E11, G4, H7, I3, J6, L1, M6 مطالعات انجام گرفت. در این طرح رشد مادگی، باروری و جوانه زنی گرده‌ها، مرفولوژی گرده‌ها، اندازه‌گیری گلها، ریزش گلها و تشکیل میوه بررسی شد و شرایط اقلیمی یادداشت برداری گردید. میانگین دو سال تحقیق نشان داد که برای این منطقه ارقام B3, C2, J6, G4, E11, E1, M6 مناسب می‌باشند. در اکثر آن‌ها گلها نرمال بوده و ۳ تا ۶ درصد آنها رشد نکرده بودند و در مادگی سوختگی مشاهده نگردید. مطالعات همچنین نشان داد که گرده تمامی ۱۵ رقم بیش از ۸۰ درصد بارور هستند. جوانه زنی گرده‌ها در محیط کشت حاوی ۱۵ درصد ساکارز بعد از ۲۴ ساعت نگهداری در آزمایشگاه بیش از ۷۰ درصد بوده است و بعد از ۵ روز نگهداری به ۵۰ درصد کاهش یافت. مرفولوژی گرده‌ها نرمال بوده، ریزش گلها کم بوده و پتانسیل محصول ۹۰ تا ۹۸ درصد بوده است. اندازه گلها ۴ تا ۵ میلی‌متر بوده است. تشکیل میوه در رقم M6 ۵/۵ درصد، در B1 ۳/۳ درصد، E1 ۶ درصد، E11 ۳ درصد، G4 ۴/۵ درصد و در B3 ۴/۲ درصد بوده است. تشکیل میوه در ارقام دیگر بین ۱ تا ۲ درصد بود. برای کشت در منطقه ارقام روغنی G4, M6 و B1، رقم دو منظوره C2 و ارقام کنسروی E11 و B3 و پایه گرده دهنده J6 و E1 سلکسیون شدند. دمای هوا در زمان گلدهی ۱۸ تا ۲۲ درجه سانتیگراد بود. مطالعات نشان داد که در سایر ارقام مورد مطالعه بیولوژی گل نرمال بوده است ولی علائم کمبود در آنها مشهود بود. در آینده می‌توان از صفات برتر این ارقام در اصلاح ژنوتیپ های دیگر استفاده کرد.